

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.

Előfizetési ár:

Hegyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor., egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,

hová a háziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Hagyjatok föl minden reménytel.

A jó öreg K o s s u t h Ferenc ismét Bécsbe utazott. Attól nem kell tartani, hogy útközben neki is meggyülik a baja a zsábával, mint legutóbb Apponynak. A testi, lelki zsábjának minden fajtája házastüzes vendég már nála, éppúgy, mint a függetlenségi pártnál.

Mégis jelent valamint, hogy a pártvezér gyakran bekukkan a fényes Burgba és egykor haragos ábrázatának legszelebb mosolyát viszi engesztelő áldozat gyanánt az uralkodó elé.

Az újabb látogatás azt jelenti, hogy még mindig sok a v i v m á n y, vagyis, hogy sokat akar a magyar, de nem bírja K o s s u t h Ferenc.

Azt mondják. K o s s u t h utazásának az a célja, hogy a nemzet és királya között lévő csöndes diszharmoniókat pompás összhanggá varázsolja. Arra van hát szükség ennél, hogy a diszsonnans hangokat, a kirívó, fűlsértő zönöket kiküszöbölje abból a koalíciós dalműből, amelyet a dunaparti nagy palotában kell előadni a parlamenti kórusnak. Ez pedig bajos dolog, szörnyen bajos. Még pedig azért bajos, mivel az előadandó dalműnek hallgatósága a nemzet. A bécsi fülnek ugyanis másfajta melódia tetszetős, mint a magyar hallgatóság. Ezért vergődik tehetetlenül a koalíciós kórus. Mert, uramfia, mégis csak nehéz dolog elhítenni egy egész ország közönségével, hogy az anneksziós, létszámemeléssel keringő csupa kuruc nóta, amelynek melódiaiban a harmóniót a különváló magyar bank összes tallérainak és aranyainak csengése, a magyar vezénység harsány zendülése, az önálló vámtérület sorompóinak recsegése adja. Ilyen fáradalomban vergődik születésétől fogva a jó koalíció.

A vezérek gyakran fölrandulnak Bécsbe főpróbát tartani s az sikerül is rendesen, mivelhogy a Burgnak kitünő akusztikája van. Pompásan megtanulják a vezérszólásokat s nagy reménységgel indulnak haza, hogy majd fényesen sikerül az előadás. Azonban mindig akad egy-két szereplő, aki népszerűsége pályázik s kurucos kurjantással bödül bele a nagy művészzelleg mekkomponált bécsi dalműbe.

Ilyenkor nagy baj van: kapkodás, fejvesztettség. A vezérek Bécsbe futnak, hogy kibontakozás legyen a válságból. Most is az történt, hogy a kórus egy része igen nekibuzdult s a bankkérdésben kivágta a magas c-ét. Ezzel megbomlott a harmónia. K o s s u t h nak tehát Bécs-

be kellett menni, hogy a darabot újból hangszerezjék.

Állítólag a már ismert bankformulát és egy még nem ismert formulát vitt magával a fővezér. Azt előre is jósolgatják, hogy K o s s u t h bécsi utazása a d n t é s t n e m h o z a, legfőkébb csak döntő befolyást gyakorol az események fejlődésére.

Hát ez kérem, nem újság. Aki ismeri a koalíciós kórság tüneteit, az tudja, hogy az eseményekben egy hosszantartó stagnálás következik. Vagyis a nemzeti aspirációk érvényesülése egy időre holtpontra jutott. K o s s u t h talán lendítőkereteket akar alkalmazni a koalíciós gépezetre, hogy a nemzeti követelések megakadt energiái ismét megmozduljanak. Lehet, hogy őszinte nála az akarás.

A történetek után azonban már minden jóakarát késő. Eddig ugyanis már mindent fölemelt Bécsnek a koalíció, ami csak fölemelhető volt. Fölemelődik az ujonclétszám is. Bécsnek ezután nincs mit várnia többé a koalíciótól. Nyugalomba mehet kitüntetéssel, mint a legjobb udvari szállító.

Természetesen vívmány sem adódik többé Bécsből, mert nincs több ellenszolgáltatás.

K o s s u t h pedig hazajön nagy diadallal. Ha megkérdi valaki tőle, hozott-e vívmányt, igenlő lesz a válasz.

— Hoztam, hogyne hoztam volna. Hoztam garanciát arra, hogy 1917 után lesz külön bank, önálló vámtérület. Arra is van kellő garancia, hogy a nemzet jogos aspirációi elől nem zárkoznak el Bécsben. Arra is van garancia, hogy kívánságaink teljesednek. Szóval minden megvan, amit kívánnak. Csak várni kell. Az a néhány esztendőcske pedig nem jöhet számításba, amikor oly nagy célokról van szó. Mert a nemzetek céljai nem valósíthatók meg pillanatokra. Egyesek sürgető kívánsága nem lehet mérteadó ilyen korszakos kérdések elintézésénél. Csak a lépésről-lépésre való haladás, a bölcs mérséklet vezet eredményhez.

Igy beszél K o s s u t h és utána azt hebegik a jól bedresszírozott többi vezérek. A lényeg mindig ez mondogáikban, ha tan új formát találnak is ki elvtagadásuk fölcimozására. És csakugyan lépésről-lépésre haladnak, amíg ma már eljutottunk oda, hogy többet már nem adhatunk Bécsnek, mert nincs mit adni.

A nemzet pedig ne várjon többé semmit. A dicső, n e m z e t i k o r m á n y, a szépséges koalíció elvitt ben-nünk a politikai tehetetlenség végső

hataráig. Benne rekedtünk a kátyóban s többé nem is mozdulhatunk. Aspirációink elé a mindent megadás szörnyű vaskaput állított, amelyen nem tudunk áthatolni. Mint a dantei pokol kapujáról, olvashatjuk ki a tényekből a lemondás legszomorúbb és legkategorikusabb ígét: Lasciate ogni speranza, hagyjatok föl minden reménytel!

k. d.

A mellékkereset. Nemrégiben úgy az országgyűlésen, mint Budapest székesfővárosnál szóba került, hogy a köztisztviselők óriási hányada, különösen az alacsonyabb rangúak, de azért elég nagy számmal az előkelőbbek is mellékfoglalkozást üznek. A fővárosban éppen úgy, mint az utolsó faluban a fizetése után élő ember nem találja meg a megélhetését mellékfoglalkozás nélkül, s akinek nincsen ilyen, az keresve keresi a „privát munkát”. De csalódik az, aki azt hiszi, hogy csak a szerényebb anyagi viszonyok között élő intelligencia űzi a mellékfoglalkozást. Iparosok, hivatalosok is hajszolják a mellékkeresetet. Két munkát kell végezni minden második embernek, mert két munka — egy embernek ad kenyeret. Jól megnyomjuk a szót: nem pecsenyét, nem kalácsot: kenyeret. Mert azzal ugy-e meg lehet tisztaban vagyunk valamennyien, hogy az a lazus vadászata a mellékfoglalkozás után nem a munka hajszolását jelenti, hanem a keresetét. Nem oly csabító a munka annak az embernek, aki naphosszat görnyedtet testet-velket ölé robotolásban, hogy ezután még csak egy vágyat érezzen: hogy ez a robot éjjel is folytatódjék. És volna csak egy mód, volna csak egy lehetőség arra, hogy egy munka eltartsa a családot, de hogy egyénül magát a család eltartója még egy másikkal is.

Ezt azért kellett mondani, hogy rámutathassunk ennek az országnak egy nagy nyavalyájára. Ebben az országban nincs értéke a munkának. Vagy legfeljebb feleértéke van. Másoknál lehetetlen, képtelen dolog volna, hogy két emberért keijen dolgoznom, amikor egy gazdasági kötelességet teljesítek, egy gazdasági célt szolgálok, egy családot akarok eltartani. Amikor megvan az a bizonyos mellékfoglalkozásom, amikor meg van a kettős keresetem, ugy-e nem takarítok? Tiszta sor, hogy ez nem jelent egyebet, mint azt, hogy erre a második keresetre rászorultam, erre a második munkára kénytelenységéből ráfanyalodtam.

Hogy mit tennék, ha nem volna az a második kereset? Ezt azok mondják, akik a mellékkereset, szükségessége ellen akarnak érvélni. Nem vitatkozunk velük. Csak éppen figyelmeztetjük őket, hany fejtetlen gyerek, hany szoptatós anya, hany várandós asszony

görnyed munkában, sokszor nehéz munkában, műhelyekben, ipartelepeken, mezei munkában és mindenütt, ahol kereset kínálkozik. Ez mindmegannyi pótolója a mellékeresetnek, megannyi segítője a családfelek a kenyérrézt való verejtékes munkában.

Ismételjük: nincs a munkának ára. Nincs olyan ára, hogy felérne az örökltől kapott erejével. Ezért rabszolgája a munkásember a munkának, sőt igazvonója a kettős munkának. Minden munkásember. A tisztviselő, aki otthon is dolgozik, a tanár, aki magánórákra is vállalkozik, vagy egyébként görnyedéjjel is munkában, mindenki, aki két-fél lekötöti magát, mindenki rabja a munkának és áldozata annak, hogy nem munkásország és nem munkaország ez az ország, hanem pénz- és egyéb birtokosság, tehát pénz és birtokosország. S ezt sinyl mindenki, vagy úgy, hogy duplán dolgozik, vagy úgy, hogy — prostitúálja magát.

Mert ez is egyik faja a mellékeresetnek. Nem a testi prostitúcióra gondolunk itt csak. De amikor például a tanár a diákjait kosztosoknak veszi vagy tankönyvet ír, akkor ez lehet derék és kifogástalan dolog is, de vajjon mindig az? És amikor nem az, nem prostitúció? És az ilyen prostitúción ez is faja nem kísért-e itt is, ott is? Faja ez a mellékeresetnek, rákénjezi, kórányaga ennek az országnak, ahol csak úr van és rabszolga, a pénz és föld urai és a munka rabszolgái.

Nyakunkon a háború. A háború réme kereng fejkünk fölött. Vészterhes fellegek gomolyognak kelet felől és terhes a fellegek méhe vérel, nyomorral, pusztulással. Mint vihart jelző sirály szava, hallatszik a közös külügyminiszter hivatalos lapjának jelentése: »Nem büntető expedícióról, hanem háborúról van szó, háborúról szerbiával.«

Hogyan W e t e r i e és A e r e n t h a l u r a k? Hat többé nem »g a z d á t l a n f e c s e g é s«, nem »h i a b a v a l ó p l e t y k a«, aminek hónapok óta minősítettek az elienzéki lapok pozitív értesüléseivel, szemben a háború rémét a magyar kormány tagjai? Nem csupán »z g a l m a s e m á r k ü l g y i politikánk, amiut azt a miniszterelnök a múlt napokban a Hazban mondta. Nem, most már nem tagadhatják az annék-sziós kaland borzalmas következményeit. Komoly valóság, előtűnik all az emberiség barbar sörnyetege, a nyomor és pusztulás anyja: a h a b o r ú.

A lavinát megindítja egy gondatlan kis madár (vagy egy meggondolatlan belügyminiszter) lábával elindított kavics és a tomboló zúgással óriássá dagadt lavina maga alá temeti odalent a mélyben a béke áldásain dolgozó emberiség évtizedes munkáját, évszázados kultúráját, emberi veríték-öntözte minden gyümölcsét.

Kis kavics, elindítani a hadtesteket Bród és Zimogy felé, de tomboló lavinává válik a hadi állapot, amint lángba borul a kelet és míg a szerb mezőkön halottai egyetértésben borúl egymásra a magyar és a szerb anya gyermeke, míg Belgrád előtt egymást sohasem látott, egymást sohasem gyűlöltek emberek halomra lövik egymást, gyásza, nyomorba döntve a családok ezreit — nem fog-e megmozdulni mindenfelé forradalmi lázban a szlávok testvére, nem fog-e megmozdulni a nyomorban sinylődő népmiliónok árja?

Most föl van igaztva a széleken mindenütt a nemzetiség és nyomorban van szerie az országban a magyar. Politikai zűrzavar, bécsi tervek misztikum, nemzetiségi izgalom és nyomor — ehhez igazán még a háború nyomán föltámadó demoralizáció kell, hogy fejfel zuhanjunk az országos pusztulás örvénylő mélyébe.

Győzedelmes csata kell a birodalom új Cézárjának, hogy emelt fővel léphessen a bitoros trónra, olyan emelt fővel, amit meggörnyesíteni nem tudna a nemzeti jogokkal ékesített magyar korona sem.

Győzedelmes csata kell, mint 1854-ben, midőn a piemanti mezőkre vonult a büntető expedíció, vagy 66-ban, midőn elindultak a baljósultú Kőniggrätz felé. Szerbia szörnyen veszedelmessé lett, amióta birodalmi szükségé vált a magyar pénz megcsapolása és egy ország, a mi országunk nyomorba döntésével kell felcinni, mert a szerb lapok nem W e t e r i e beszédeinek dicsőítésével foglalkoznak.

Kereng a háború réme az ország fölött, melyet két rossz termés már úgyis a nyomor szélére vitt, melynek pénzügyi helyzete úgyis rettenetes, melynek földlakó népe tolong Amerika felé, melynek kisiparosai görnyedeznek a tehertől, sapadtak az éhségtől és elkeseredettek a nyomortól. Az ország határainál a háború, annak az országnak határain, hol koldus az úri elem, éhezve állatalanul ödöng a tanult proletár, bukdácsol a kereskedő vergődik az iparos és egymás börtét nyúzza a koldúsrablók, koldúszorások, koldús-szedelgők tiz és százezere.

Országot kormánya úgy még nem vitte bele háborúba, mint minket a nemzeti kormány. Egyetlen ifja-fia ember nem él ebben az országban, ki legtovább gondolatában is vágya a kétes expedícióra, de maga a nemzeti érdek is szívéből jajgat, sir a háború ellen, ami évtizedeken, békés időkben seb behaggett, azt szakítja föl durva kézzel ez az osztrák elmében született háborús terv, Már kihaltak a magyarországi szlávok fájából azok, kik félszázaddal fegyverrel állottak szemben a magyararral. Igaztók írása nem hatott be a kunyhók millióinak szívébe, a horvátok parlamenti csatája nem hallatszott a havasok népének fülebe. Az ágyudörgéssel fog halatszani és e nyomorult, e koldús föld koldus fia elvakultan, elbódultan, elbolondított módra csattogó fogakkal, habzó szájjal, ököllal rohannak a többi koldúra.

A háború réme kereng fölöttünk. A nemzeti kormányban nem bízhatunk, a gondviselés az egyetlen hatalom, mely elhárítja fejkünk fölül e rettenetes pusztulás veszedelmét.

Háborús hírek és a tőzsde.

Mióta hétfőn a reggeli lapok nem jelennek meg, azóta — úgy látszik — a tőzsde e napon a legkisebb izgalmas hír is hitel talált s nyomában jár a hazai értékek olyan csökkenése, amelynek pusztító hatása egy kisebbszerű igazi háborúval is fölér. És minél értetlenebb lesz az. Már ismételtén rámutattunk arra, hogy a budapesti tőzsdében semmi önállóság nincs. Idegesebb, mint a világ bármelyik tőzsdéje. Elvégre azt nem lehet csodálni, hogyha valamely tőzsdét egy megtörtént, vagy bizonyos bekövetkező esemény hatása alatt pánik fogja el, bár a reálisan dolgozó üzletemberek éppen ilyenkor igyekeznek leghiggadtanban mérlegelni az esélyeket: de az mégsem egészséges dolog, hogy egy százszor lecfólt hír hatása alatt néhány em-

ber romlásba vigye egész hitelünket. Eppen ezért föltötte sajnálatos az, hogy az illetékes minisztériumok állandóan olyan dondonai formában cfofólják le a háborús híreket, hogy azok napról-napra föltámadhatnak. A jól fizetett szerb kémeek — elhitteti ezt a hadügyminiszter — úgysem a hivatalos nyilatkozatokból szerzik tudósításaikat, amint hogy a mi kémeink sem indulnak a — szerb sajtóiróda után. A tőzsde pedig gyakorolhatja már egy kis bíralatot a felelőtlen híradások fölött, mert hiszen nem minden zaj ágyúdörgés — ami aláról jön.

Budapesten.

Budapesten a mai értéktőzsdére teljes erejével csapott le a háborús hírek változatos aradata. Mozgósításról, haduzenetről, Ausztria-Magyarország büntető akciójáról beszélt a tőzsde; s villámgyorsan terjedtek a veszedelmes izgatott háborús hírek. Mi sem természetesebb, hogy a pánikszerű izgatottságnak a vezető értékek rohamos csökkenése adta meg az arat s legérzékenyebben suttogta ez a Magyar Hittel, amely 9 koronát vesztett szombati árfolyamából, az Osztrák Hittel meg 650 koronát. Kicsit később, a déli tőzsde zárata felé, amikor a háborús hírek nyomán keletkezett izgalom kitombolta magát, felhivatalos értesítést hirdettek ki a tőzsdén, amelyet a tőzsde titkarsága kapott s amely a külügyminisztériumnak azt az üzenetét tartalmazta, amely szerint azok a hírek, mintha Szerbiával való háború elkerülhetetlen és már el van határozva, minden tényleges alapot nélkülöznek. Bár a helyzet komolyossága felre nem ismerhető (?) a kormánynak egyetlen intézkedése sem mutat arra, hogy Ausztria-Magyarország eltréni kívánna az eddig követett békés politikától.

Tiszta dolog, hogy ez a határozatlan hangu nyilatkozat éppen nem volt alkalmas arra, hogy megnyugtassa a kedélyeket, sőt a jobban értesült s egészen eddig nyugodt bécsi tőzsdén is bizonyos izgalom keletkezett. Minden papír vesztett ma az araból. A Leszámítoló bank 6 K., a Jelzalogbank 2 K., a Hazai bank 2 K., a Rimamurányi 3.75 K., a Salgótarjani 8.50 K., az Allamvasut 5.50 K., a Közúti 3 koronával visszaesett. A helyi piacon gyenge volt a forgalom. Kötés fordult elő a Kereskedelmi bank (3300) és a Salgótarjani részvényekben alacsonyabb és a Draschele részvényekben magasabb áron. A jaraadépiac is megérzte a kedvezőtlen politikai hírek hatását, a Koronajaraadék 90.95 koronán zárult.

A gabona-tőzsdén természetesen az arak emelkedését idézte elő a pánik. A készrúpiacra kifejezetten szilárd volt az irányzat. Méréseket kinalattal szemben a malmok igen jó vételkedvet tanúsítottak, jobb árak fizetését nem idegenkedtek, az árbitrokotok azonban kissé utkövetelők voltak és így csak közepes forgalom fejlődhetett ki, bár a malmok szivesen vasaróltak volna nagyobb mennyiségeket is. Mindössze mintegy 18.000 q buza kelt el, a szombatiaknál 10—20 fillérral drágább áron. A legdrágább eladási ár 28 korona volt 81 kilós tiszavideki buzáért, a legolcsóbb pedig 25.80 korona, 74.5 kilós szerb buzáért. Egyéb gabonafélék közül rozs 20—25 fillérral, zab 25 fillérral, drágább árpa és tengeri tartott. Forgalomba került: 1600 q rozs, 20.40—20.65 koronás arakon és 500 q zab 17.80—18.85 koronás arakon. A határidőpiacra a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárattal magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely mai is igen élénk volt, igen jó vételkedv mutatkozott, amely minél jobban emelkedtek a jegyzések, annál inkább fokozódott, így tehát még egyre jobban szilárdult az irányzat, ami aztán lényegesen áremelkedéshez vezetett. A szombati zárathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az apríliusi búza huszonnyolc fillérral, az októberi búza húsz fillérral, az apríliusi rozs, huszonnyolc fillérral, az októberi rozs tizenegy fillérral, az apríliusi zab tíz fillérral, a majusi tengeri két fillérral emelkedett.

A bécsi tőzsde.

A nemzetközi helyzetet a bécsi értéktőzsdén nagyon kedvezőtlenül itelték meg és

hozzájárult ehhez az a körülmény, hogy Oroszország magatartása felette bizonytalan s ezért az irányzat kedvetlen lett, anélkül, hogy az árfolyamokra túlságos befolyást gyakorolt volna, mert általában az a vélemény, hogy a nyugati államok intervenciója a válságot bekécsen fogja elsimítani. Ez volt az oka, hogy nagyobb eladások csak államvasúti, hitel, alpesi és rimamuranyi részvényekben mutatkoztak. Később a hangulat általában nyugodt lett. A járadékpiacra kisebb kötések mellett magyar koronajáradék 15 fillért vesztett. Az előtérzsdén záratok visszavásárlások történtek, különösen államvasúti és Alpesi részvényekben.

A berlini tőzsdén.

Az új hét elején a tőzsde a balkáni válság újabb kiélesedésére és a mai bécsi előtérzsdének ezzel összefüggő lanyhaságára gyöngült irányzatú volt. Az elkedvetlenítéshez hozzájárultak a többi idegen tőzsdékről érkezett legutóbbi jelentések is. Bankok és bányarészvények erősebben csökkent árfolyamok mellett indultak, az csekék azonban utóbbiaknál azonban alulmaradtak az 1 százalékon. Német luxemburgiak jói voltak tartva. Járadékok közül 1902. évi oroszok erősebben engedtek, azonban a 3 százalékos birodalmi kölcsön és részjegyei is 0.10 százaléknál nagyobb mértékben estek. A visszamenő mozgalom később jobb bécsi jelentésekre legnagyobbbrést megállapodott, főleg, miután a kínait aru megjelölés siman vevőre talált. Diskonto Kommandit részvények a mérleg kedvező felbecsülésére és az ottani bányák jó irányzatára keresletnek örvendtek. Végül hitelrészvények és gőzhajósrészvények, különösen utóbbiak, emelkedtek. Ennek okául a Hamburger Paketfahrtgesellschaft holnap közzétendő kedvező évi zárlatot említi. A kézzénczpiaci ipari értékei túlnyomórészt realizációk alatt szenvedtek. Napi pénz 1 és fél százalék, ultimópénz 2 és fél százalék, magánlétszámítási kamatiab 2 és egyenyező százalék.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. február 25.

— **Emlékeztető.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 26-án, pénteken délelőtt 10 órakor tarja rendes évnyegyed közgyűlést a vármegyeház nagytermében. Ezt megelőzően, f. hó 25-én, ma délelőtt 9 órakor a varm. aliandó választmány ülésez a kisteremben.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete március hó 1-én, hétfőn délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó-teremben. A közgyűlés tárgysorozatának általánosabb érdekű ügyei a következők: Javaslat a városi téglatelep hasznosítására. — Munkás-segélyalap véleményező bizottságának megalakítása. — Papp Lajosné polg. leányiskolai igazgató szabadságidejére történt helyettesítés költségeinek kitalása. — A tanfelügyelő átírata az iparostanonciskolánál nyitandó párhuzamos osztály költségeinek fedezéséről. — Tanácsai jelentés a tanayi új iskolák átvételéről és az ezek építési költségeiről való elszámolás.

— **Bécsi lap a háborúról.** A Bécsben megjelenő *Freundenblatt*, mely köztudomás szerint a külügyminiszter felhivatalos lapja, feltűnést keltő vezércikket hozott a napokban, mely a helyzetet így világítja meg: „Szerbia követeléseit és igényeit épp úgy ismeretesek, mint Ausztria—Magyarország elutasító álláspontja. Ausztria—Magyarország Szerbiának feltűnően kihívó magatartása és sokszoros illetlenségei ellenére várakozó álláspontot foglalt el, még mindig ebben bizakodva, hogy belgrádban

föl fogják ismerni Szerbia igazi érdekeit és hogy a hatalmak is, amelyek oly gyakran — és néhányszor nem megfelelő módon — adtak kifejezést Szerbia iránti rokonszenvüknek, olyan tanácsokkal látják el a nevezett királyságot, melyek alkalmasak arra, hogy föltartóztassák a pusztulásnak útján. Eppen ezt a türelmet látszik közvéleményünk túlhosszúnak tekinteni, és mintha azt találná, hogy a viszonyok tisztázása szükséges, Bizonyos, hogy ha Szerbia politikai természetű követeléseit fenntartja és nagyon céltudatos készülődéseit folytatja, ebből a békeveszély kell, hogy származzék. Ha azonban a monarchia és Szerbia közt tényleg fegyveres konfliktusra kerül a sor, akkor nem büntető expedícióról lehetett szó, amire egyetlen bakaélettel tesszünk ajánlunk hanem háborúról.

— **A csudabank.** Félegyházán, az önálló bankvezér: Holló Lajos patriájában a múlt napokban négygyűlést tartottak, természetesen — az önálló nemzeti bank mellett. Természetesebb, hogy erről a négygyűlésről udvözlő táviratot küldtek az önálló nemzeti bankot követelő függetlenségi part fővezérének, Kossuth Ferencnek. A legtermészetesebb pedig az, hogy a fővezér erre a udvözlő tavrira tavrítatban válaszolt. Hogy mit, — az már nem annyira természetes, mint inkább rejtelmesen különös. Valaszolta ugyanis Kossuth Ferenc az önálló nemzeti bankért hevülő félegyháziaknak a következőket: „Az önálló jegybank, vagy ennek most legalkalmasabb alakja, az önálló kartelbank érdekében teljes odaadással dolgozom, teljesítve kötelességem, hazám és a függetlenségi elvek iránt. — A jó félegyháziak pedig most egyre török a fejüket: miféle csuda legyen voltaképpen az az önálló kartelbank? Pedig sok fejtörés nélkül is rájöhetnének, hogy nem egyéb az, mint a — négyzsógesített kőr.

— **Bor és gyümölcskiállítás Kisteleken.** A Kisteleki Gazdasági Övasókör, mint már évek óta, az idén is, még pedig február 14-én szép sikerű bor- és gyümölcskiállítást rendezett, a saját helyiségében, a kör tagjainak részvételével. A borkiállítás fényes sikerét tanúsítja, hogy hatvanhárom-féle kitűnő fajta bor került bíralat alá, melyek közül a zsűri csak egyben talált kifogásolni valót. A bíralat a borok fokozásával délután 2-ór kezdődött, minden színű bort külön bizottság bírsalt meg úgy, hogy a bíralók elé, egyforma, sorszámozott üvegben került a borminta, melyről nem tudta senki, hogy kié és így a részrehajlás ki volt zárva. 40 üveg fehér, 15 üveg siller és 8 üveg vörös bor került így bíralat alá. Minden színű borra 3—3 díj volt kitűzve, 1-ső díjul egy-egy diszes vésűs 15 literes diszördő, 2-ik díjul egy-egy diszoklevél és 3-ik díjul egy-egy elismerő levél. Ezenkívül a kiválóbb borok tulajdonosai nevét a kiállításról felvett jegyzőkönyvben örökítették meg. Fehér borkort az I. díjat Sisák Antal, a II-át Sisák Mihály, a III-át K. Nagy Antal; siller borét az I-ső díjat Krizsán Péter a II-át Nagy Lajos, a III-át Seiler Dezső; vörös borét az I-ső díjat Becsei András, II-át Gerzsány Lajos, a III-át Belányi Ferenc nyerte el. Dicsérettel említtettek fehér borét. Tóth Kálmán, K. Nagy Antal, Kiszner József, Demenics János, Buknier György és Greskovics Lajos, siller borét

Kapás Pal, Kókai József, Hubert Mihály, Belányi Ferenc és Gombos Lajos; vörös borét Hefner Jakab, Tóth Kálmán, Lippai István. Bíralat után a bort, a termelők egészségére ürítve a poharakat, megitták. Ezután a gyümölcs-bíralat következett. Kiállítottak: Tolnfy Béla 9 faj, Greskovics Lajos 2 faj. Nagy Lajos és Sisák Antal 1—1 faj almát, Greskovics Lajos és Fungáts József szőlőt. Tolnfy Béla, a kör díszelnöke bemutatta a kiállított almafajokat, adata annak termelési és eltartási módját szakszerűen, a gyümölcs minőségét maga a nagyszámú gazdaközönség állapította meg kóstolással. Kétféle módon eltartott szőlőt állított ki. Greskovics Lajos egyszerű szaraz kamrában felakasztva eltartott, Fungáts József pedig fűrészporkán eltartott szőlőt, mely utóbbit jobbnak ítélték, mert bár ennek a bőre rancosabb, de eredeti zamata jódebbnek látszik, bár az ize nem tökéletes és a szemek lazán függnek a száron. A kör, tudatában hivatalának, előterjesztést tett a földmivélsügyi miniszterhez kosárfonó tanfolyam nyitása iránt melyet március 7-én meg is nyitnak. Ezenfelül a körvezetőség megkérésére a földmivélsügyi miniszter ez évben a körben 20 gazdaság előadást rendeztet, melynek eredményéről annak idején majd beszámolunk.

— **A mindszeinti munkásházatelep.** Cica trics Lajos dr. alispán, a megyebeli munkásházatelep építésének fardhatatlanul tevékeny előkészítője a napokban újból kintjárt Mindszenten és az alkalommal összehívva a község házához az építő bizottság tagjait, a bizalmi férfiakat, az előjáróság által kiválasztott azt a 250 munkást, akik legjobban rászorultak a házépítésre és a telek-eladókát, akik szintén a telepen szeretnének megmaradni, újból elmagyarázta az egybegyűlteknak a munkáslakások építésének célját, valamint a módozatokat, melyek mellett a munkások ezen lakásokhoz hozzájuthatnak. A porták 200 négyzsógólekes lesznek, amiből ha a munkás baromfiudvart kerit, legalább 100 négyzsógot kerti művelés alá foghat. Egy-egy porta szerzési ára átlagban 450 koronára rug, a házépítésre 650 koronát kapnak, amiből az anyag ára kifizetendő. A netalán fennmaradó összeget az új háztulajdonosok az építés körül kifejtett munkásságuk jutalmul kikaphatják. Így az jön ki legjobban a létesítendő telepen való házépítéssel, aki ahhoz a legtöbb saját kézierőt és ügyeséget adja. Az 1000, 1200 korona összköltés 6 százalékos évi kamatját fizeti a házépítő munkás 2 éven át, az állam a 6 százalékon felül még kettőt fizet. Húsz év alatt tehát évenként 55—60 koronát fizet a munkás házbérben, saját magának s a 20 év után a hájék és telek tehermentesen a tulajdonába megy át. Az alispán ezúttal még azt is ígérte, hogy a 6 százalékos kamatnak 5 százalékra való mérséklését igyekszik majd a kormánytól kieszközölni. Az alispán által bemutatott típus szerint építkezve, egy-egy verfallu munkásház 7 öl hosszú és 3 öl széles lenne, előtte 150 centiméteres cresszel s egyben kijelentette a teleplétesre kiválasztott munkásoknak, hogy vállalkozásuk komolyságának igazolására 20—20 korona biztosítékot kötelesek előre lefizetni. A 20 évi törlesztés alatt a munkásházak adómentesek.

— **Megyobál.** Fényes sikerrel zajlott le f. hó 20-án, a messzina szerencsétlenek jávára, a megyeház tereiben rendezett me-

gyebál, melynek alkalmára a vármegyeház lépcsőcsarnokát és természetlázi növényekkel pazarol, izlésesen felidiszítették és a nagytermet tündéri fénybe vonták az erre az estélyre eszközölt külön villamvilágítási berendezéssel. A bál két lédi patronessz-sze: Kelemen Béláné és Cicatricis Lajosné urasszonyok lekötözöl szívellyességgel és szeretetreméltósággal teljesítették bálanyai tisztüket s az egész mulatságon valami kellemes, fesztelen hangulat uralkodott, mely varázsos erővel vonta körébe a résztvevőket úgy, hogy sehol nyoma nem volt az úgynevezett fényes és előkelő mulatságokkal velejárok hideg, modórának. Látogatottság dolgában is népes volt a megyeba, mert a négyeseket 64 pár táncolta két kolonban. A jelen voltak kölygyeket a rendezőség művészi kivitelű, izléses táncrendelt lepte meg, mely bizonyára kedves emléke lesz ennek a mindenképen kitünően sikerült fényes s a mellett mégis fesztelen, kedélyes mulatságnak.

— Jurenák Gyula kitüntetése. Említettük már lapunk előző számában, hogy Jurenák Gyulát, aki 46 évig működött vármegyénkben gazdatisztként, utóbb mint az árpádalmi Berchtold uradalom vezető tisztje, közhasznú gazdasági munkássága elismeréséül a király a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki és hogy Cicatricis Lajos dr. alispán f. hó 21-én adja át az érdemkeresztet a kitüntetettnek, a gazdasági egyesületben, ünnepélyesen. A gazdasági egyesület helyisége erre az ünnepi alkalomra szorongásig megtelt a gazdatarsadalom tagjaival. Cicatricis Lajos dr. alispán röviden, markánsan rámutatva az alkalom fontosságára, mely a gazd. egyesület elnökségét a gazdatarsadalom összehívására bizta, fölkérte Zsoldos Ferenc vaszti. elnököt és Kardár Árpád tisztkárt, hogy a kitüntetettet a gyülekezetbe hívják meg. A kiküldöttek megbízásukban eljárva, mikor a kitüntetett nyugalm. gazdatiszt véje a terembe lépett, lelkes, haszontartó élnzés fogadta, melynek elültével Cicatricis Lajos dr. alispán lendületes beszédben mutattott rá arra, mivel érdemelte ki a királyi kitüntetést Jurenák Gyula s aztán a jelen voltak meg-megújító lelkes élnzése közben tüzte a rendjelt a kitüntetett mellére. Jurenák Gyula meghatottan köszönte meg a gazdatarsadalom rokonszenvének veze szemben ilyen szépen kitünő megnyilatkozást s az alispánnak, hogy a kitüntetést ilyen ünnepi formában adta neki át s végül arra kérte az alispánt, tolmácsolja hódolatteljes köszönetét az öt kitüntetett királyi ö felesége előtt. Cicatricis Lajos dr. meleg hangú zároszávaival, melylyel rámutatott, hogy a kitüntetés voltaképpen az érdemes gazdasági munka jutalma, tehát a gazdatarsadalom megtisztelése is, a szép ünnepély véget ért.

— Kossuth Ferenc megvan elégedve. A várva-vart nagy politikai esemény: Kossuth Ferenc kihallgatása kedden Bécsben a Burgban megtörtént és — historiai tény — 1 óra 10 percig tartott. A királyi perse, nem nyilatkozik nyilvánosan e kihallgatásról és Kossuthról is csak annyit tudtak meg az audienca után az újságírók, hogy ő nagyon megvan elégedve és elég jó impressziókkal hagyta el a királyt. A nyilatkozata így hangzott: „Elég érthető és természetes, hogy nem nyilatkozhatom arról, hogy ő felesége az audienca nít beszélt velem. Csak a kihallgatás külsőségeiről mondhatnék el önöknek egyet mást, ő felesége nagyon jó kedvű volt. A kihallgatás egy óra 10 percig tartott. Altalanságban meg azt mondatok, hogy elég

jó impressziókkal távoztam az audienciáról. Önök jól tudják, hogy mint régi újságíró, a sajtónak jobarájta maradtam s ezért meg fogják érteni, hogy az audienciáról semmit sem monhatok. Tudom mennyire érdeklődnek önök a királyllyal folytatott beszélgetésem tartalma iránt, tudom, hogy mennyire áradotkák, hogy erről a kihallgatásról tudomást szerezzenek, de ismételnem kell, hogy az ilyen alkalmakról tanúsított tartózkodas magától értődő kötelességem. Csak annyit árulhatok el még, hogy ő felesége rendkívül kegyesen fogadott s igen figyelmesen hallgatta meg előadásomat. — Ime hat az audienciával Kossuth nagyon megvan elégedve — és esodálatosképpen elégedett vele a — bécsi sajtó is.

— Változások a megyebeli tanítókarban. A közoktatásügyi miniszter Gyarmati Janos mindszent-elegei áll. iskolai tanítót a sáros bogdányi elemi iskolához helyezte át, ennek helyére pedig Mindszentre Vass Janos okleveles tanítót nevezte ki, aki új állását már el is foglalta. Ifj. Mészáros Imre csongrádi külterületi áll. iskolai tanítót a miniszter az egyik csongrádi belterületi állami iskolához helyezte át.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen lehet gyógyzni, valamint az egészeséget és az erőt gyorsan s biztosan helyyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Scott-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta taplalóbb, mint a közönséges csukamájolaj. 8

Egy eredeti üveg ára 2 K. 80 fillér.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelme venni.

Kapható a gyógyszerárakban.

Köszönetnyilvánítás.

Az olaszországi karosultak javára a szentesi színházteremben folyó évi február 6-an Banó Jenő mexikói főconsul közreműködése mellett tartott estélyi alkalmával a következő urak voltak szivesek: felüfizetni: Dr. Szedor Ferencz Janos 20 korona, Pesznik Antal 10 kor. Futó Zoltán, Fekete Albert 5-5 kor. Dr. Ujar István 3 kor. Vecsery Lajos 4 kor. Czako Imre, Mészáros Gyula 2-2 kor. és Fiesch Lipót 1 korona. Ezen szives adományokért e helyen is halas köszönetét nyilvanítja a: Rendezőség.

Felölös szerkesztő: BÀNFAI LAJOS.

Kiadótulajdonos a „Szentés és Vidéke“ könyvnyomda

Kiadó lakás és üzlethelyiség.

A Weisz-udvarban Kléner Ferencz cukrász által birt lakás és üzlethelyiség a berendezéssel együtt március 1-től haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos özv. Weisz Bernátnával.

Gőzmalom árverési hirdetemény.

Csongrád-Sándorfalván a község-házán 564 négyszögöl területen levő, hárompár köre és 2 Ganz-féle hengerekkel felszerelt, napi 110-120 méter-mázsa őrlésre berendezett, jó:arban és üzemben levő

GŐZMALOM

a f. hó 27-én, szombaton, bírói árverésen eladatik.

Kikiáltási ár 22.306 korona.

Kiadó lakás.

A III. ker. Horváth Gyula utca 40-ik számú háznál, két szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fáskamra és külön padlásból álló udvari lakás Szt.-György naptól haszonbérbe kiadó. Ártézi-kút az udvaron.

Értekezni lehet ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében, a tulajdonossal.

Kiadó lakások.

Szedor Janos Kossuth-útczai és Sarkadi Antal-útczai házainál több lakás kiadó.

Betegség miatt egy fűszerüzlet haszonbérbe

kiadó,

esetleg a házzal együtt eladó.

Tudakozódni lehet e lap kiadóhivatalában.

Mielőtt
jéltárog, vagy személt-nyilvání
K Ö L C S Ö N
Iratt int ékeknéek
Környön díjjátalmú prospektust.
MELLER L. EGVED
IX. Löbnyétköz 7.
Telef. új-intervóban
46 31